

Levende billeder er død. Levende billeder længe leve!

on 12. januar 2021 in **Anmeldelser**

Tweet

Share

Share

Anmeldt af Claus Hasle Larsen, GUX Nuuk

13 år skulle der gå fra Levende Billeder – en grundbog i mediefag udkom i 1. udgave i 2007, til den gennemreviderede 3. udgave nu er på gaden og på nettet. Og i virkeligheden er der udgivelsesteknisk slet ikke tale om en tredje udgave, men om en første udgave af en helt ny bog med samme titel som klassikeren. Og når nu titlen er så god, så skal den jo ikke ændres – selvom den emmer lidt af en tid før internettet.

Enter your keywords...

Search

Seneste indlæg

Håndværkeren og
akademikeren

Vi har altså at gøre med en helt ny grundbog i mediefag. Og det er godt!

Fra det gamle til det nye

Redaktionen er the *usual suspects*. Og det garanterer kvalitet, for så er både fag og målgruppe i centrum. Man har på forsiden droppet tidsåndsvalget med en steadycam-Trier, der instruerer Nicole Kidman i Dogville engang for snart en menneskealder siden. Nu har vi noget filmrøg og en lampe, og det fungerer sikkert også om 13 år. For med det tempo vores fag udvikler sig i, skal man måske være sig med for meget tidsånd. I 2007 var Youtube og Facebook fx lige lanceret, og en streamer var noget man associerede med et klistermærke bag i bilen. Ligeså var *smart* noget man var i en fart, og ikke præfixer til vores telefon og vores fjernsyn – som så alligevel er for gammelt til at installere Disney+-appen.

Bogen må da også grundigt forklare den undrende læser, der måske om 13 år når Facebook er dødt, at det med *nye medier* er noget vi har kaldt det i mangel af bedre.

Der er tilføjet godt og vel 100 sider til originalen, og vi nærmer os derfor en grundbog på næsten 400 sider. Til gengæld er layout- og papirkvaliteten skåret ned, sandsynligvis fordi bogen i højere grad er tænkt som IBog på Systimes hjemmeside, og for at spare penge. Min 6 måneder gamle papirudgave ser af samme årsag allerede lidt smadret ud. Billederne i den nye udgave fremstår heller ikke så lækre, som i den gamle, og de fine fokus-sider er væk. Paradoksalt er bogen mindre "smart" og mere Karnov.

Mediefag tilbage i studieretning!
Nyt fra fagkonsulenten – marts 2021
Gymnasier deltager i Danmarks måske største filmkonkurrence
Klassisk og moderne medieteori

Seneste kommentarer

Stefan til Mediefag A på Ørestad Gymnasium – foreløbige erfaringer
Mediefag tilbage i studieretning! – Cut Magazine til Mediefag A på Ørestad Gymnasium – foreløbige erfaringer
jesper vidkjær rasmussen til Besøg af filminstruktør Jesper Vidkjær Rasmussen
Jytte Lund Larsen til Besøg af filminstruktør Jesper Vidkjær Rasmussen
Martin Houllind til Videospil i mediefag

Til gengæld finder man nu en lang række dejlige opgaver og nogle mere udfordrende "tænk efter"- opgaver til den reflekterende elev – og lærer skulle jeg lige hilse at sige. Derudover indledes hvert kapitel med en skøn lille hensigtserklæring for, hvad kapitlet kan og vil ... og gør.

Levende billeder har nu også fået et afsnit om Medieteorien og de såkaldte Nyere medier, udover de store kapitler om analyse, praktikken, film (fiktion og fakta samlet) og tv – som det altså stadig hedder.

Styr på teorien

Det store teoriafsnit er væsentligt forbedret fra rodebutikken i originalen.

I lydafsnittet har man fx konsekvent valgt at køre begreberne diegetisk/ikke-diegetisk ind. Til gengæld skal man dog stadig søge andetsteds, hvis man gerne vil vide, hvad parafraserende musik er for en størrelse. Afsnittet om klipning er godt med de væsentligste begreber indenfor kontinuitetsklipning, som er ganske grundigt beskrevet og prioriteterne på plads med en lækker faktaboks med "overgange mellem indstillinger" til alle de smarte begreber som *jump cut*, *match cut* og *pistolskud*.

I teoriafsnittet har man kastet sig over *Underverden* og *Chernobyl* som kanon-eksemplerne klassen kan læse efter. Det kræver ikke nødvendigvis, at man ser dem, men det er oplagt. Jeg synes ikke nødvendigvis, det er den bedste måde at eksemplificere på, men omvendt er det tilgængeligt og man tvinger sig selv væk fra de fastlåste tanker om, at elliptisk klipning eksempelvis kun var en foreteelse, der fandtes i *Amelie*. Problemet er måske bare at *Underverden* som eksempel ikke er så langtidsholdbart.

Væk er også den lange liste af farver fra originalen og så har man prioriteret en præsentation af FEMO og en masse gode

Arkiver

marts 2021
februar 2021
januar 2021
december 2020
november 2020
juni 2020
maj 2020
marts 2020
oktober 2019
maj 2019
februar 2019
november 2018
oktober 2018
juni 2018
februar 2018
november 2017
september 2017
maj 2016

opgaver, som også kan justeres efter behov. Dejligt!

Lever Baz Luhrmann virkelig endnu?

I slutningen af analyseafsnittet har man igen lavet en oversigt over nogle forskellige metoder, som man kan anvende i læsningen af et filmværk. Og her er Baz Luhrmann hevet frem som en kanin af hatten med en reklamekampagne fra 2004. Det ligner den dårlige idé fra originalen, som blev erstattet af Tarantino.

Det er ikke fordi, jeg ikke knuselsker – eller det gjorde jeg for 20 år siden – Luhrmanns afsindigt patetiske stil. Min skoling er bygget op på *Romeo + Juliet* og jeg så *Moulin Rouge*. 3 gange i biografen og 500 gange på en dobbelt-dvd – som var møgdyr. Men ender vi ikke med at blive ham tysklæreren, der oppe i 90'erne insisterede på at propfodre os med *Effi Briest*, *Martha* og *Angst æder sjæle*, fordi det var, hvad han lærte, da han læste tysk i 70'erne? Jeg har testet Luhrmann på mine elever, og nok var det en formildende omstændighed, at Leo var lækker med åben skjorte og smøg i mundvigen, men tilgivelsen ligger ikke øverste på deres to-do-liste. Det var bare *cringe*, *boomer*. Og hvad var der egentlig galt med Tarantino-ideen?

Men, det skal nu ikke ødelægge indtrykket af analyse/teori-afsnittet som både er grundigt, lærerigt og inspirerende.

Et spørgsmål om genre

De fleste af os har vel et genreforløb på programmet og derfor kan det være givende med et lille indslag om diverse genrer. Måske er det forvirrende, at analysekapitlet også har en lille genreintroduktion. Måske ikke.

Overordnet er kapitlet grundigt og velskrevet og lige til at gå til for både lærer og elev.

I filmafsnittet gennemgår bogen de klassiske filmgenrer og eventuelle subgenrer – og western er stadig relevant? Til gengæld er der ikke noget om actionfilm eller musical, selvom jeg da erindrer oscar-vindere som *Chicago* og *La La Land*.

De enkelte afsnit giver et historisk overblik og nogle "problematiske" lister over film, samt nogle fine minilæsninger af fx *There's Something about Mary*, hvor vores unge målgruppe skal introduceres til ordet "afdansningsbal" – Ted fik i øvrigt både både testikler og diller i klemme.

Men hvem skal så nævnes?

Et problem kan selvfølgelig være at nævne de gode eksempler, men jeg synes måske ikke det er rimeligt at nævne, at George Melies har lavet gys før man nævner hele det underlødige Romero og Craven-slæng fra 1970 og frem. De seks gyserfilm, der nævnes, er alle "pæne" film, men hvor er de nyeste skud på stammen? Det kan ikke blot være den pragtfulde *Lad den rette komme ind*. Et par danske eksempler kunne da også have været fint at have haft med.

På listen over kriminalfilm er den seneste *Goodfellas* fra 1990, og hvis man nu havde nævnt Kathryn Bigelows *The Hurt Locker* i listen over krigsfilm, så havde man faktisk haft andre kvinder med en søstrene Wachowski, der, når ret skal være ret, var brødre i 1999. Andre steder ryger der en tv-serie på listen – og hvorfor så ikke alle steder?

Ros skal der naturligvis falde for at have inddraget superheltegenren, der som det antydes, har haft fart på efter 11. september 2001.

Listerne er gode, men de skal også være gennemtænkte og ikke bare underholdende fyld – eller måske skal de bare smides om i bilagene, så der var plads til lidt mere.

Et par steder kommer det nogle postulater om at *Joker* og *The Irishman* dekonstruerer deres genre. Det er sikkert fint, men den nysgerrige læser fortjener da lige at vide hvordan, når nu vedkommende har rundet 150 sider.

Og action

Produktionsafsnittet var tidligere placeret bagerst i bogen og er nu hevet frem i klassen og ligger og luner sig som Kapitel 2. Siden sidst er distribution blevet en fase i produktionen, hvilket jo er helt rimeligt.

I lighed med de andre kapitler bliver der anlagt en ambitiøs linje for eleverne, som fx om *totaler* egner sig til smartphones, lidt ekstra *foleyarbejde* osv. Og afsnittet er vel også ment som et indblik i den professionelle medieverdens arbejdsprocesser. Men her savner jeg måske en quickguide til produktionsgruppen, der bare gerne vil lave en lille medieproduktion, som jeg frygter knækker nakken, hvis de læser det i øvrigt fremragende kapitel. Og skulle man i øvrigt en anden god gang lave to bøger?

TV, TV, TV

Et sted hvor der virkelig har været brug for revision er TV-afsnittet. Flow-tv er ved at være en saga blot og licensen udfases. Public service-medierne og i særdeleshed DR er blevet en slags ideologisk kastebold for politikerne, og så er det svært at skrive grundbog.

Men en grundbog i mediefag bør nu nok kunne benævne Danmarks to største public service-organer korrekt – ikke at de selv kan – men her er vi bare bedre. Derfor: Det tidligere Danmarks Radio hedder i dag DR og har gjort det siden 1996. Det er muligt, at vi kalder det statsradiofonien eller TV 1 eller lignende, men det hedder DR. TV 2 Danmark hedder ikke TV2 – der er mellemrum. TV 2 er til gengæld en kanal ligesom TV 2 Zulu osv. Det fremgår muligvis også utilsigtet at TV 2 ikke er

licensfinansieret og det er naturligvis også korrekt. Men det var TV 2 frem til 2004. Det ret omfattende netværk af regionale TV 2 –virksomheder med public service-forpligtelser som sender på TV 2, men nu også på egne kanaler. Forvirringen er dog heller ikke til at tage fejl af. Nok hedder de fx TV 2 FYN osv., men de har administrativt intet med TV 2 Danmark at gøre – og de modtager også en slat licens ... endnu. DR har jo også en pænt stor radioafdeling – hvis indhold også fra forrige medieforlig for en god portions vedkommende skulle produceres ude i byen – og fx både symfoniorkester og bigband.

Og så til sporten ...

TV-kapitlet er godt!

Alligevel sidder man og savner et lille afsnit om sports-tv. TV om disse samlende begivenheder som landskampene i fodbold og håndbold, OL, Touren, interviews med dumme spørgsmål, gentagelser, Video Assistant Referee-systemer, eksperter, stjerner og vandbærere. Jeg har fire streaming-tjenester for at kunne følge med landsholdet, Touren, Barcelona og Liverpool og det tror jeg faktisk også vores elever har. Så hvorfor er den genre egentlig sprunget over – og jeg skulle spørge fra en ven, fordi denne anmelder altid underviser idrætslinjeelever i *Sport i medier* og lige præcis mangler det afsnit.

Nyere end nyt?

Tilbage til dilemmaet med begrebet *Nyere medier* og den elev, der om 12 år læser om GIF's og Youtube som noget nyt. Måske skulle vi kalde det *Nymedier*. Bogen gør sig faktisk grundigt umage i at sætte læseren ind i en definition og introducerer en dejlig, overskuelig model (den såkaldte NM-model – for forkortet skal det åbenbart være).

Ja, det er en fryd at kaste sig over kapitlet, der jo (igen?) introducerer det non-visuelle i mediefag som fx podcasten, eller introducerer læseren for et virvar af begreber og steder, man kan

besøge. Og redaktionen må da også have svedt velvidende, at der 10 sekunder efter launch dukker nye ting op – jeg synes fx de unge lige pt *tiktokker* en del.

Kapitlet afsluttes med et historisk overblik over disse nye medier – og tak for det.

Nu er denne anmelder nok mediefagslærer, men ikke i en læreplan, der dækker hverken medieteori og eller nyere medier – som ikke er indbefattet i en grønlandske læreplan endnu. Så her er der dømt juleferieopfriskning, når PS5'eren alligevel er i restordre. Men det ser spændende ud.

Grundbog som en løbende proces – eller en god sovs

Det er en anmelders lod at være lidt småirriterende, pernittengrynet, lide af faglig stolthed, smagsdommeri og nok vide, hvor skabet står bedst. Men man skal også ned i detaljen for at finde irritationsmomenterne. Tilbage står der en betonklods (og jeg kan godt lide beton) af en fagbog, der både er grundig, velskrevet, velredigeret, velresearchet og bare vidner om, at der blandt vores kollegaer er fanebærere, der går forrest og folk, man kan søge råd hos. Og at vores fag er i gode hænder. Det vidner Levende Billeder i hvertfald om. Barren er sat lige, der hvor den skal være – og det er faktisk nok en kunst.

Når nu bogen også er udgivet på Systime som e-bog, kan man så håbe, at der løbende kan blive redigeret i netop den version, hvis nu noget nyt skulle dukke op eller lignende – som en sovs, der endnu ikke er serveret, men stadig står og reducerer lidt på blusset omgivet af en usædvanlig stor mængde kærlighed.

Papirudgaven kommer til at følge mig i rygsækken de næste mange år – og det føler jeg mig helt tryk ved.